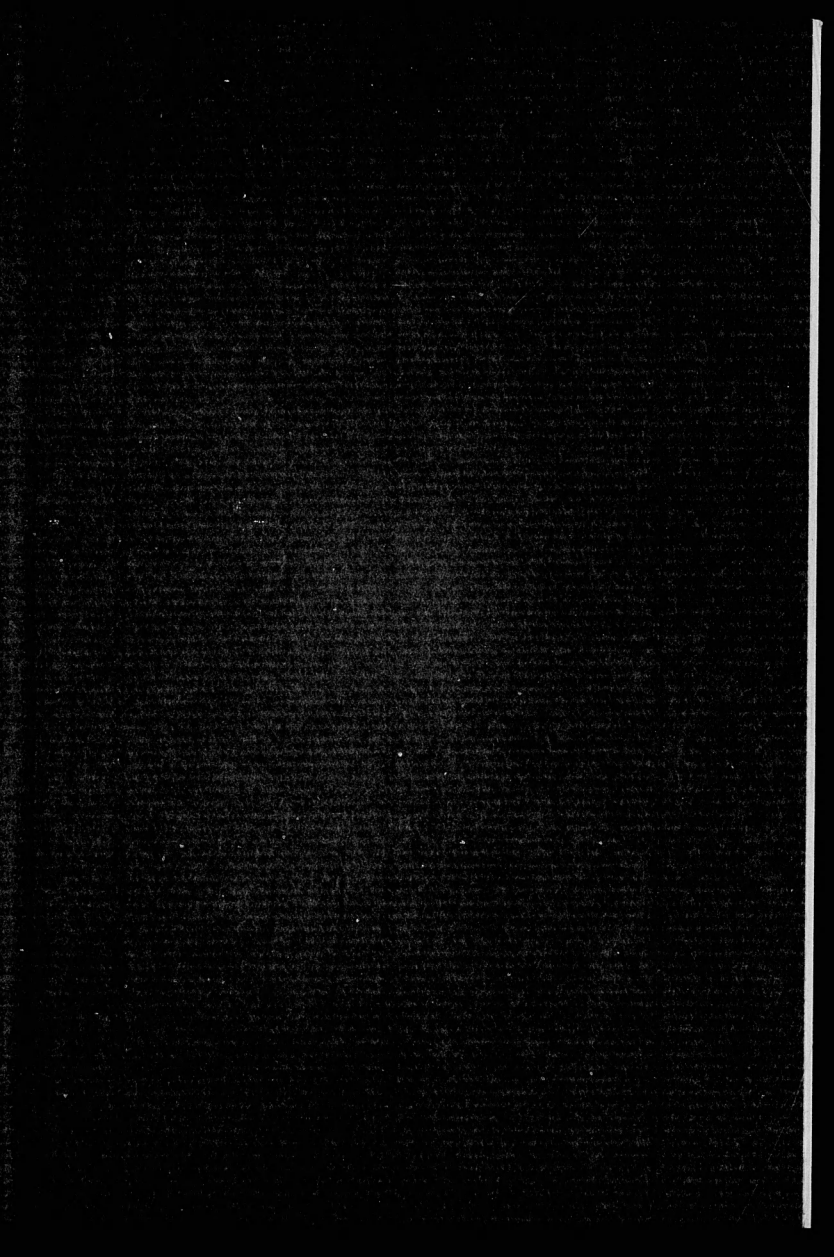

Diergen.
C.985a

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

2911 142 8

Geschenken door

6-10-1989

22
Drs. D. FRIELING
Plataanstraat 7
8266 BH KAMPEN
Tel. 05202 - 13630

VEEARTSENIJ-RECEPTEN

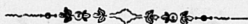
N.g. C 985a

DOOR

J.^{dm} BRUIJN,

Gemeente-Veearts te Oldebroek.

Bibliotheek der
Rijksuniversiteit te Utrecht
Afd. Diergeneeskunde

KAMPEN.

G. PH. ZALSMAN.

1888.

m
ja
ge
ve
on
't
gr
gr

~~SNELPERSDRUK VAN G. PH. ZALSMAN TE KAMPEN.~~

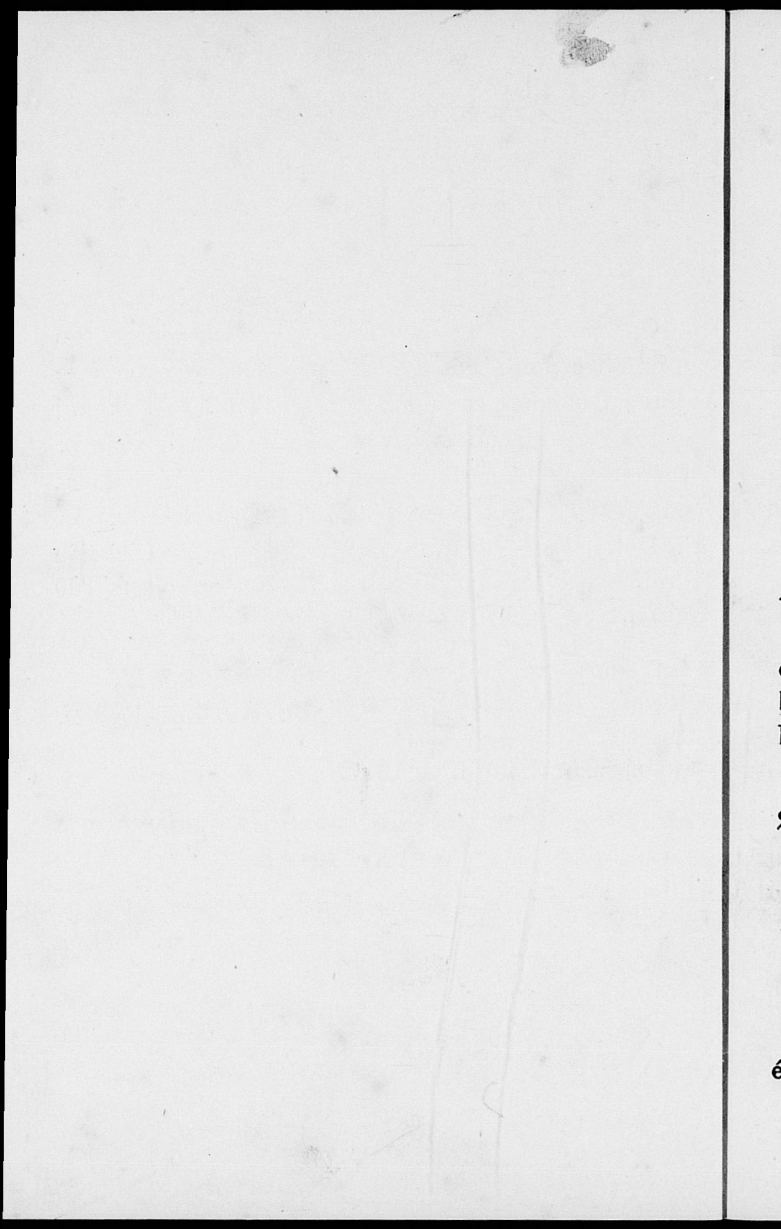
Kampor Boek- en Steendrukkerij van G. Ph. Zalsman

D. FRIELING
DIERENARTS
KAMPEN

Op verzoek van vele Veehouders om eenige van mijn Recepten, die ik, als practicus veearts, vele jaren met goed gevolg heb toegediend, voel ik mij gedrongen, uit liefde voor den veestapel, vóór ik vertrek naar Amerika, aan hun verzoek te voldoen, om het in druk te geven. Ik heb de Recepten in 't Hollandsch geschreven, alsmede het gewicht in grammen vermeld, bijvoorbeeld een ons heeft 100 gram, een lood 10 gram.

J. BRUIJN,
Gemeentelijk-Veearts.

OLDEBROEK, 20 Juni 1887.

Inwendig voor Koeien.

No. 1. Verstopping met opgeblazenheid der maag.

Wonderzout	150 Gram.
Gentiaan	100 »
Fenkelzaad	100 »
Braakwijnsteen	10 »

Te zamen tot poeder, 2 maal daags 3 op hoop vol eetlepels met $\frac{1}{2}$ flesch warm water in te geven.

De koe goed gedekt, vermijden van aardappelen of knolgewas te geven, nog minder warm of verbroeid gras of groen. Het middel kan zoo noodig herhaald worden.

2. Bij zeer sterke opgeblazenheid met weeke mest.

Zuiveringszout (Bicarb. Natr.)	120 Gram.
Pepermuntolie	40 Droppels.
Fenkelolie	60 »
Gentiaan	120 Gram.

Te zamen tot 4 poeders. Om de 8 of 12 uur één, met $\frac{1}{2}$ flesch koud water in te geven.

3. Indien de koe dun is, weinig eetlust, minder melk, goede mest en tusschenbeiden koud is.

Spiritus aromaticus	90 Gram.
Pepermuntwater	260 »

gemengd.

Om de 12 uur $\frac{1}{3}$ gedeelte in te geven met $\frac{1}{2}$ fl. warme zoete melk of water. Recept 1 en 2 kan ook met goed gevolg gebruikt worden, indien de mest niet te week is.

4. Bij sterke verstopping.

Wonderzout	300 Gram
Aloë, van de beste	30 »
Gemberpoeder	15 »

De poeder om de 12 uur $\frac{1}{3}$ in te geven met een flesch koud lijnmeelwater.

5. Melkvuur of Melkziekte.

Bij groote fijne melkgevers komt deze ziekte veel voor, ofschoon ik nimmer beesten behandeld heb van het eerste en tweede kalf, maar van het derde en verdere jaren honderden, en altijd binnen de 48 uur na het kalveren; daarom is het raadzaam de koe in dien tijd weinig drinken te geven en niet vooraf te melken, daar anders de koe, voor of onder het kalve-

ren de ziekte alreeds kan krijgen. Indien men na het kalveren in het opgegeven tijdperk bespeurt dat de koe koud wordt en de melk vermindert, haalt men haar van den stal en zet haar goed gedekt in 't stroo. Dan duurt het niet lang of de koe valt en kan moeielijk of niet weêr opkomen; indien zij blijft liggen, zorg dan dat het beest niet te vlak ligt, daar anders door wind de buik wordt opgezet. Om de 6 uur omleggen en melken; vooral geen mest afhalen eer de koe weer aan de beterende hand is, want in de ziekte doet de mest voor den enteldarm groote diensten. Maar spoedig het volgende middel voorzichtig in te geven:

2 flesschen best Bier,

$\frac{1}{2}$ flesch Water,

$1\frac{1}{2}$ ons Anijszaad.

Te zamen laten koken, het aftreksel in 2 keer om het uur in te geven.

Vier á vijf uur later de volgende poeder:

Wonderzout 200 Gram.

Valeriaan 100 »

Angelica 60 »

Louribessen 50 »

Te zamen 5 minuten laten koken op $2\frac{1}{2}$ flesch water, na het koken bij te voegen $\frac{1}{2}$ pond stroop. Om de 4 uur $\frac{1}{2}$ flesch koud in te geven, — en geen medicijn meer toe te dienen, — maar zorg, als de koe weer eetlust krijgt, of drinken wil hebben, niet te veel.

Mogt het blijken, na verloop van 3 á 4 of 5 dagen, dat de mest hard of te weinig komt en de melk vertraagd blijft, geeft haar dan het volgende recept in :

Aloë, van de beste,	20 Gram.
Wonderzout	80 »
Gemberpoeder	5 »

Te zamen in eens met koud Lijnmeelwater in te geven. — Kan herhaald worden.

Rug en lenden met de volgende smeer :

Geest van Ammoniac	90 Gram.
Terpetijnolie	30 »
Raapolie	60 »

gemengd, om de 6 uur smeeren, maar goed in te wrijven.

6. Tot voorbehoed tegen het melkvuur

heb ik met goed gevolg het volgende toegediend:

- 2 ons Anijszaad,
- ruim een halve flesch water,
- 2 flesschen zoete melk.

Te zamen laten koken, aftreksel pl. m. 24 uur voor het kalveren warm in te geven; dit middel kan geen kwaad te herhalen na het kalveren. Aderlating 8 dagen voor het kalveren mag ik niet afraden.

7. Achterblijven van de nageboorte of kort vuil.

Zeeschuim	50 Gram.
Zevenboom	50 »
Borax	50 »
Terpetijnolie	5 »

Te zamen tot 3 poeders. Om de 12 uur een in te geven, met een flesch lijnmeelwater; van tijd tot tijd de koe wat keukenzout te geven is sterk aan te bevelen; ook voor ander vee is het niet te verachten, want ik heb voorbeelden meer dan één ondervonden, dat een koe door gebrek aan zout zoo vermagerd was, dat de boer hem aanbood voor f 18 en maar f 12 kon krijgen. Mijn hulp bij een ander ziek beest werd ingeroepen, en toen ik mijn aandacht er op vestigde, vond ik de oorzaak in het eten van alle vuile voorwerpen, en schreef de volgende poeder voor, als:

8. Lekziekte genaamd.

Alsemknoppen	150 Gram.
Gentiaan	100 »
Krijtwit	100 »
Keukenzout	100 »

gemengd,

daarvan 2 maal daags een hand vol met een flesch koud water ingegeven, na zulks 3 pakken gebruikt te hebben, bedankte de koe voor alle vuile voorwer-

pen, en de boer verkocht haar het volgende jaar voor f 180.

9. Naweeën, werken of persen na het kalveren.

Heulsap. (Laudum lig. Sydenh.) 10 Gram, 60 Droppels, 3 maal daags, met een flesch aftreksel van een handvol kamillen.

Poeder van Valeriaan van ieder 100 Gram.
gemengd.

Recept No. 7 mag in zulke gevallen niet ingegeven worden.

10. Voor gestrikte baarmoeders der koeien.

Indien de koe kalven moet en niet kan, daar de koe niet ontsloten is, heb ik gevallen gehad, dat ik gehaald werd en bevond dat de koe zwaar perste; het gier (uier) niet vol en de banden vast waren. In zulke gevallen, dat door vroerf gedaan onderzoek, de koe nog is gesloten, is het raadzaam de koe krampstillende middelen in te geven, als:

Een aftreksels van kamillen, een flesch met 30 droppels Heulsap. (Laud. lig. Sydh.)

Zoolang de koe perst om de 8 uur te herhalen. In de meeste gevallen raakt het persen spoedig over en men krijgt binnen of met de acht dagen

goed en wel een levend kalf. Maar zijn er teekens, namelijk, het uijer vol, banden gedeeltelijk weg, bloedig slijm, en men overtuigd is, dat het kalf geen verkeerde ligging heeft, maar werkelijk de koe gestrikt is, geve men haar in, als:

11. Poeder van Zeeschuim	60 Gram.
Witte Zeep	80 »

geschraapt,

in 2 flesschen zoete melk, warm en de zeep gesmolten zijnde, geve men het de koe in eens te zamen warm in, dekt het beest warm onder en wachte 24 uur, eer men er meer aan doet; mocht het kalf komen, grijpt het dan maar bij de beenen.

12. Tot aanvoer der melk, indien de mest niet week is.

Salpeter	150 Gram.
Valeriaan	120 »
Zevenboom	50 »
Braakwijnsteen	10 »

tot 6 poeders; 2 maal daags een poeder met $\frac{1}{2}$ flesch warm water in te geven. Indien het uijer gezwollen is, kan men het van tijd tot tijd geheel insmeeren met warm rijstenmeel en azijn, of met karnmelk en roggemeel. Telkenmale melken is aan te bevelen.

13. Bij wecke mest en aanvoer der melk.

Pepermuntwater	300 Gram.
Spiritus aromaticus	80 »

gemengd,

2 maal daags $\frac{1}{4}$ gedeelte met een flesch warme zoete melk in te geven.

14. Het hoesten met korte adem, steunen en harde mest, minder melk.

Salpeter	180 Gram.
Ammon. zout	30 »
Fenkelzaad	100 »
Braakwijnsteen	20 »

Tot 6 poeders 2 maal daags één, met $\frac{1}{2}$ flesch of meer lijnzaadwater in te geven.

15. Bij een dikke verharde tong uitwendig.

Loodwit	250 Gram.
Goudglid	50 »
Varkensreusel	150 »

gemengd,

2 maal daags uitwendig onder het strottenhoofd en kaken, dik in te smeeren, de koe goed gedekt en den hals niet te vergeten; is de smeer te hard,

laat het dan op de plaat of vuur iets smelten; vooral volhouden en de koe geneest. Inwendig in den mond met wat honing, doet goede diensten.

16. **Bloed wateren.**

In 't vaassen, oogen, gier, mond, alles een witgeele kleur of het dier dood is, melk weg idem geel; dek de koe vooral het voorste gedeelte, en leg op de lenden, minstens om het half uur, een uitgewrongen natte koude lap en geeft inwendig, om de vier uur, een flesch gaar stijfswater, maar zoo dun dat het in en uit de flesch wil, met $\frac{1}{2}$ lepel krijtwit. Volhouden en de koe zal genezen.

17. **Miltvuur.**

Indien een koe spoedig sterft, is het raadzaam voor een onkundige, haar op een goeden afstand van het huis en ander vee, met huid en alles, diep te begraven. Tevens moet er aangifte gedaan worden bij den Burgemeester. Weest op uwe hoede voor uw ander vee en geeft dan als een goed beproefd huismiddel, al zijn zij oogenschijnlijk gezond, het volgende middel aan iedere koe.

Beste Azijn	$\frac{1}{4}$ flesch.
Buskruit	2 lepels.
Eijeren	2

Te zamen goed geschud, en om de 12 uur 3 á 4

13. Bij wecke mest en aanvoer der melk.

Pepermuntwater	300 Gram.
Spiritus aromaticus	80 »

gemengd,

2 maal daags $\frac{1}{4}$ gedeelte met een flesch warme zoete melk in te geven.

14. Het hoesten met korte adem, steunen en harde mest, minder melk.

Salpeter	180 Gram.
Ammon. zout	30 »
Fenkelzaad	100 »
Braakwijnsteen	20 »

Tot 6 poeders 2 maal daags één, met $\frac{1}{2}$ flesch of meer lijnzaadwater in te geven.

15. Bij een dikke verharde tong uitwendig.

Loodwit	250 Gram.
Goudglid	50 »
Varkensreusel	150 »

gemengd,

2 maal daags uitwendig onder het strottenhoofd en kaken, dik in te smeeren, de koe goed gedekt en den hals niet te vergeten; is de smeer te hard,

laat het dan op de plaat of vuur iets smelten; vooral volhouden en de koe geneest. Inwendig in den mond met wat honing, doet goede diensten.

16. Bloed wateren.

In 't vaassen, oogen, gier, mond, alles een witgeele kleur of het dier dood is, melk weg idem geel; dek de koe vooral het voorste gedeelte, en leg op de lenden, minstens om het half uur, een uitgewrongen natte koude lap en geeft inwendig, om de vier uur, een flesch gaar stijfswater, maar zoo dun dat het in en uit de flesch wil, met $\frac{1}{2}$ lepel krijtwit. Volhouden en de koe zal genezen.

17. Miltvuur.

Indien een koe spoedig sterft, is het raadzaam voor een onkundige, haar op een goeden afstand van het huis en ander vee, met huid en alles, diep te begraven. Tevens moet er aangifte gedaan worden bij den Burgemeester. Weest op uwe hoede voor uw ander vee en geeft dan als een goed beproefd huismiddel, al zijn zij oogenschijnlijk gezond, het volgende middel aan iedere koe.

Beste Azijn	$\frac{1}{4}$ flesch.
Buskruit	2 lepels.
Eijeren	2
Te zamen goed geschud, en om de 12 uur 3 á 4	

maal iedere koe dezelfde hoeveelheid in te geven ; jonger vee iets minder. Zet al uwe beesten een wrangwortel en zuiver zoo spoedig mogelijk alle voorwerpen, die met het dier in aanraking zijn geweest, met chloorkalk, opgelost in water, dan zult gij voor groote rampen bewaard blijven ; voor mensch en beest hoogst besmettelijk.

18. Tongblaar.

Zuiveringszout	440 Gram
Fenkelolie	10 „

goed te zamen gewreven tot 10 poeders, 2 maal daags iedere koe een poeder, met een flesch koud water in te geven, na het ingeven zal de koe beter eten, men behoudt het grootste gedeelte en goede melk en behoedt haar voor het klauwzeer. Het middel kan bij eenige beesten herhaald worden.

19. Klauwzeer.

Aluin.
Rijstemeel.
Azijn.

Te zamen tot een pap, 2 maal daags in een zakje om de klauwen te binden.

20. Zeere speenen of peppen.

Lood Azijn	1 deel.
Zoete Olie	2 deelen.

Te zamen

na het melken goed in te smeeren.

21. Gezwollen beenen.

Gedurig wasschen met Klei of Modder en Azijn.

22. Gezwollen spronggewrichten.

Als No. 21, of met Brandewijn en Groene Zeep.

23. Gestooten of gehouwen wonden.

Bij veel zwellling eenige malen daags wasschen met Rijstemeel en Azijn, daarna, als de ontsteking weg is, wasschen met sterk Groenezeeppwater.

24. Persloop, dun als vuil water.

Dit is een gevaarlijke ziekte, die de koe binnen acht dagen doet sterven, wanneer er geen goede gepaste middelen worden aangewend; het darmslijm soms met bloed vermengd en ier doch zonder mest, koningshoofd of boekenpens blijft de mest vast zit-

maal iedere koe dezelfde hoeveelheid in te geven ; jonger vee iets minder. Zet al uwe beesten een wrangwortel en zuiver zoo spoedig mogelijk alle voorwerpen, die met het dier in aanraking zijn geweest, met chloorkalk, opgelost in water, dan zult gij voor groote rampen bewaard blijven ; voor mensch en beest hoogst besmettelijk.

18. Tongblaar.

Zuiveringszout	440 Gram
Fenkelolie	10 „

goed te zamen gewreven tot 10 poeders, 2 maal daags iedere koe een poeder, met een flesch koud water in te geven, na het ingeven zal de koe beter eten, men behoudt het grootste gedeelte en goede melk en behoedt haar voor het klauwzeer. Het middel kan bij eenige beesten herhaald worden.

19. Klauwzeer.

Aluin.
Rijstemeel.
Azijn.

Te zamen tot een pap, 2 maal daags in een zakje om de klauwen te binden.

20. Zeere speenen of peppen.

Lood Azijn	1 deel.
Zoete Olie	2 deelen.

Te zamen

na het melken goed in te smeeren.

21. Gezwollen beenen.

Gedurig wasschen met Klei of Modder en Azijn.

22. Gezwollen spronggewrichten.

Als No. 21, of met Braudewijn en Groene Zeep.

23. Gestooten of gehouwen wonden.

Bij veel zwellling eenige malen daags wasschen met Rijstemeel en Azijn, daarna, als de ontsteking weg is, wasschen met sterk Groenezeeppwater.

24. Persloop, dun als vuil water.

Dit is een gevaarlijke ziekte, die de koe binnen acht dagen doet sterven, wanneer er geen goede gepaste middelen worden aangewend; het darmslijm soms met bloed vermengd en ier doch zonder mest, koningshoofd of boekenpens blijft de mest vast zit-

ten. Zulk beest 4 á 5 of 6 flesschen afkooksel van Lijnzaad per dag. Warm lijmig drinken als lijnmeel enz., warm in 't stroo en toegedekt, de melk gaat geheel weg. Volhouden met ingeven tot de mest weer natuurlijk is en de melk vermeerdert; 2 maal daags kan men bij iedere flesch een lepel Azijn voegen.

25. Weeke dunne mest.

2 maal daags $\frac{1}{3}$ gedeelte van een halve flesch Rum, 2 Eijeren en warme zoete Melk; te zamen een flesch, jonger vee wat minder, volhouden tot het dier hersteld is.

26. Overgeven of braken.

Het komt meer dan eens voor dat de koeien, na het eten het voeder weder uitspuwen. Wel overtuigd zijnde dat er geen voorwerp in de keel zit, geve men het de volgende middelen, als:

Alsemknoppen	150 Gram.
Gentiaan	100 »
Alandswortel	100 »
Aloë	30 »
Keukenzout	1 »

Te zamen tot poeder, 2 maal daags drie lepels met koud water in te geven.

27. Moeielijk boter karnen.

Braakwijnsteen 20 Gram, tot 3 poedertjes, iedere koe om den anderen dag een poedertje, gesmolten met een theekopje kokend water. Te zamen met een flesch koud water in te geven, de 3 poedertjes zijn voor een koe, zoo noodig kan herhaald worden.

28. Luizen.

Witte Nieswortel	50 Gram.
Tabak	50 »

Te zamen op 4 kop water koken. Wasschen met een borstel waar de diertjes zitten.

29. Schurft of deegmuil.

Bruinsteen	100 Gram.
Bloem van Zwavel	50 »
Varkensreusel	500 »
of Raapolie	$\frac{1}{2}$ Flesch.

Te zamen eenmaal daags de schurftplekken in te wrijven, voor schapen op den neus en om den mond goed gesmeerd, geneest spoedig en is niet vergiftig.

30. Kreupelheid van het schouderblad, rug of kruis.

Kamfer	25 Gram.
--------	----------

Brandewijn	350 Gram (halve fl.)
Witte of Groene Zeep	60 »
Cajeputolie	30 »

Gemengd,

2 maal daags smeeren.

31. **Idem voor kreupelheid.**

Geest van Ammoniac	60 Gram.
Terpentijnolie	30 »
Spijkolie	30 »
Raapolie	100 »

Gemengd,

2 maal daags smeeren.

Deze smeersels mogen niet aangewend worden indien het lijdende deel te warm is. Dan eerst smeeren met klei, modder of rijstemeel met veel azijn, tot de ontsteking weg is.

N

he
he
ze
de
va
wa
do

2.

ove
te

Voor Paarden.

No. 1. Voor den droes met zwelling onder de keel.

Poeder van Calmuswortel.

» » Fenkelzaad.

Bloem van Zwavel.

Spiesglans. Van ieder 100 Gram.

Te zamen tot poeder, 2 maal daags 2 lepels over het voeder, of met stroop of honing in te geven. Geeft het paard slobbering van Gerstemeel en Weitezemelen. Zet het in een tochtvrijen stal en toege-
dekt. De klieren 2 maal daags in te smeeren met varkensreusel; indien zij hard blijven, pappen met warm Lijnmeel en Water of Karnmelk tot zij goed door zijn, is aan te bevelen.

2. Voor hoesten.

Salpeter 150 Gram.

Braakwijnsteen 12 »

Belladonwortel 10 »

Zoethout 240 »

Te zamen tot poeder, 3 maal daags een lepel over het voeder, of met Honing, Stroop of Boter in te geven.

3. Voor bevangenhaid.

Salpeter	150 Gram.
Kamfer	10 »
Duivelsdrek	15 »
Vollekruidwortel (arnica)	75 »

Tot poeder, 2 maal daags 2 lepels, met ruim een halve flesch warm water. Aderlating en dragt is noodig, den voorhoeven de ijzers afnemen en zetten die hoeven in zakjes met rijstemeel en azijn, of modder en azijn, tevens warm toedekken.

4. De netelroos, belroos.

Over de huid komen een aantal knobbels, de een grooter en de ander kleiner.

Geeft het paard het recept No. 1.

Goed toegedekt en zoo noodig een dragt voor in de borst en aderlating.

5. Voor buikpijn uit gevatte koude.

Spiritus aromaticus	70 Gram.
Fenkelolie	40 Droppels.
Heulsap (Laud. liq. Sydh.)	2 Gram.

gemengd,
om het uur of 2 uur $\frac{1}{3}$ gedeelte met warme zoete melk in te geven.

6. Idem voor buikpijn.

Anijszaad	2 Ons, (200 Gram.)
Zoete melk	2 ¹ / ₂ Fleisch.

Te zamen laten koken, afkooksel warm om het uur de helft in te geven, met een stuk boter. — Dit recept niet vergeten.

7. Idem voor buikpijn.

Rum	1/2 Fleisch.
1/3 gedeelte in te geven met een flesch warme zoete melk. Zoo noodig om het uur te herhalen.	

8. Verstopping, koliek.

Wonderzout	200 Gram.
Fenkelzaad	75 »
Gentiaan	50 »

Tot poeder, om de 3 uur de helft in te geven met een flesch warm water.

Het paard rond laten stappen is raadzaam. Het middel, zoo noodig, kan herhaald worden.

9. Idem voor verstopping en windkoliek.

Zuiveringszout	160 Gram.
Gentiaan	80 »
Fenkelolie	60 Droppels.

Te zamen tot 4 poeders. Om de 2 uur een in te geven met $\frac{1}{2}$ flesch lauw water.

10. **Bloed pissen.**

Men kan dezelfde behandeling toedienen als recept 16 dat voor de koeien is voorgeschreven.

11. **Bij plotselinge verlamming.**

Dadelijk een aderlating. Lenden en kruis koud houden met Klei, Modder en Azijn, tot de hitte geheel over is, want in de meeste gevallen ontstaat de ziekte door volbloedigheid of vergiftiging en ook wel door kort zwenken.

Salpeter	120 Gram.
Valeriaan	80 »
Braakwijnsteen	5 »
Stroop	500 »

Te zamen.

Dit recept moet in 24 uur bij tusschenpoozen ingegeven worden. Het recept kan herhaald worden. Verkoelende lavamenten op de maag aangewend worden. Als het paard met den 4en dag niet weer staat, laat het dan, als het niet dood is, maar afmaken.

12. Bij weeke dunne mest.

Gebruik No. 25 totdat het beter is, met droog voeder, als voor de Runderen is voorgeschreven.

13. Neusbloeding.

Een gevaarlijke ziekte bij paarden en runderen. Deze ontstaat gewoonlijk door springen, hard loopen, zwaar trekken enz.

Met goed gevolg heb ik meer dan eens een huis-middel toegediend, als:

Beste Azijn	$\frac{1}{2}$ Flesch.
Eijeren	6 Stuks.

Te zamen goed geschud. Om de 12 uur $\frac{1}{3}$ gedeelte in te geven. Houdt het dier rustig op stal.

14. Voor gallen.

Ammoniacgeest liq	50 Gram.
Tincturen van Spaansche Vliegen	2 »
Raapolie	60 »

Te zamen in een goed gestopt fleschje eenmaal of om den anderen dag enkel de gal goed insmeeren.

15. Zwelling en pijn in de pezen.

Indien de pezen warm en gezwollen zijn, moeten

deze gewasschen worden met koud water, beter nog een windsel om het been, van de knie tot aan de koot of kogel, niet te stijf, en gestadig met koud water nat houden. Is de zwelling met 3 à 4 dagen niet geheel weg, dan smeeren met de volgende zalf:

Kwikzalf	100 Gram.
Lauriolie	90 »
Geest van Ammoniac liq	3 »
Spijkolie	5 »

gemengd.

Te zamen eenmaal daags smeeren en vooral het windsel er om houden.

16. Mok, boven en onder het kootgewricht.

2 of 3 dagen goed afwasschen met warm zeepwater, de lange haren wegknippen en vervolgens smeeren met:

Blauw Vitriool	20 Gram.
Aluin	15 »

Opgelost in $\frac{1}{2}$ flesch kokend water, bij te voegen $\frac{1}{4}$ flesch azijn; eenmaal daags in te smeeren.

17. Idem bij mok onder vetlok.

Lood Azijn	1 Deel.
Raapolie	2 Deelen.

Te zamen 2 maal daags smeeren en om de 3 dagen afwasschen met zeepwater.

18. Drooge oploopende mok of schurft.

Achter- en voorbeenen, als hier en daar over het geheele lichaam haarlooze plekken, heb ik nog nooit beter middel aangewend, dan :

Azijn	1 Flesch.
Buskruit	2 of 3 Lepel.

Te zamen 1 of 2 maal daags de plaats en, waar zulks noodig is te wasschen. Ziet tevens of het paard ook luizen heeft. Zoo ja, wascht het dan eerst met het recept No. 28, dat aan de koeien is voorgeschreven. Denk er vooral aan dat er geen kippenhok boven of bij den paardenstal is, want die luizen zijn nog veel lastiger.

Recept No. 1, dat voor de paarden is voorgeschreven, kunt gij inwendig voor de ziekte gebruiken.

19. Geschaafd of doorgetrokken.

Lood Azijn	1 Deel.
Regenwater	3 Deelen.

2 of 3 maal daags de wond of zwelling te wasschen. Indien de wond met een harde roof of korst bedekt is, kan men gebruik maken van recept No. 17, 2 maal daags van tijd tot tijd afwas-

schen met zeepwater is een zuiveringsmiddel voor alle wonden.

20. Rotstraalen.

Recept No. 16 is aan te bevelen of sterk kalkwater.

21. Voor gezwollen spronggewrichten of bloeien.

Nat houden met Klei en Azijn is aan te bevelen, of smeeren met :

Sterke Brandewijn	1/2 Flesch
Kamfer	20 Gram.
Witte of Groene zeep	50 »

Te zamen 2 maal daags wasschen of smeeren.

22. Spat.

Kwikzalf	200 Gram.
Kamfer	30 »
Bilsemkruidolie	20 »

Gemengd.

Een of twee maal daags smeeren.

23. Voor vele pijnlooze, weeke, waterige gezwellen, als drukking voor de borst der koeien of onder het lijf enz., voor paarden en koeien,

Recept No. 15 dat voor de koeien is voorgescreven.

24. Voor navelbreuk.

Groene zeep }
Keukenzout } Gelijke deelen.

Gemengd.

Deze smeer komt veel te pas bij kolder.

Eenmaal daags dik over en om het gezwel in te smeeren.

25. Voor kreupelheid in schouder, kruis, enz.

Als bij de koeien, No. 29 en 30.

26. Kwartier of gespleten brokkelige hoeven.

Koe- of ossengal.

2 maal daags de hoeven in te smeeren.

Tot voorbehoed voor de varkensziekte.

Wonderzout	2 Kilo.
Bloem van Zwavel	3 Ons.
Bruinsteen	3 »
(Sem Levistici)	2 Lood.

Het poeder te zamen, ieder varken naar ouderdom, 2 maal daags voor groote een lepel vol door het drinken. Houdt de hokken zuiver met Carbelsuur en geeft de varkens van tijd tot tijd wat houtskolen en keukenzout.

